

Intervjuguide:

1. Kan du fortelle oss om en spesifikk situasjon der du har jobbet med urbant lysdesign? Fra start til slutt, beskriv prosessen og dine opplevelser rundt det.
2. Hvordan går du vanligvis frem når du skal designe belysning i et urbant miljø?
3. Kan du beskrive noen av de viktigste faktorene du tar hensyn til når du designer belysning for et urbant område?
4. Hvordan samler du informasjon om brukernes behov og preferanser når du designer lys i bymiljøet?
5. Hvordan bruker du narrative elementer i dine lysdesignkonsepter for å skape en helhetlig opplevelse?
6. Kan du gi et eksempel på hvordan du har brukt «narrativitet» i et konkret lysdesignprosjekt i en by?
7. Kan du beskrive en situasjon der du har måttet tilpasse eller endre lysdesignmetoder for å møte spesifikke utfordringer i en by?
8. Hvordan vurderer du suksessen til dine lysdesignprosjekter i urbant miljø? Hvilke kriterier bruker du?
9. Hvordan involverer du brukere, beboere eller andre interessenter i designprosessen for urbant lys?
10. Hvordan evaluerer du virkningen og effekten av ditt lysdesign i byområder, og hvordan bruker du denne tilbakemeldingen til å forbedre dine fremtidige prosjekter?

Alle intervju er anonymisert og identifiserbare navn og referanser er tatt bort

Intervju utdannet arkitekt og lysdesigner 35 år kvinne:

1. Jeg jobbet med urbant lysdesign for en ny offentlig torgplass i en by. Prosessen begynte med å analysere områdets funksjon, trafikkstrømmer og estetiske trekk. Deretter utarbeidet jeg et konsept som integrerte både funksjonell og atmosfærisk belysning. Jeg samarbeidet tett med landskapsarkitekter og ingeniører for å optimalisere både estetikk og energieffektivitet. Etter installasjonen gjennomførte jeg nattlige tests for å justere lysnivåer og skygger. Det var gledelig å se hvordan lyset transformerte området til et levende og inviterende rom.
2. Når jeg designer belysning i et urbant miljø, starter jeg med å analysere områdets funksjon og kontekst. Jeg identifiserer viktige visuelle trekk og potensielle fokuspunkter. Deretter utvikler jeg et belysningskonsept som balanserer funksjonell belysning med atmosfærisk belysning. Jeg tar hensyn til arkitekturens stil og områdets karakter. Tekniske aspekter som lyskilder, fargetemperatur og styringssystemer vurderes grundig for å skape et helhetlig design.
3. Noen av de viktigste faktorene jeg tar hensyn til inkluderer funksjonell belysning for sikkerhet og orientering, estetisk belysning for å fremheve arkitektoniske detaljer, og

atmosfærisk belysning for å skape stemning. Jeg vurderer også lysretning for å minimere blending og skygger, samt lyskildens kvalitet og fargetemperatur for å oppnå ønsket visuell effekt.

4. For å samle informasjon om brukernes behov og preferanser, gjennomfører jeg intervjuer og workshops med lokale beboere, næringsdrivende og besøkende. Dette gir innsikt i hvordan området brukes på ulike tidspunkter og hvilke lysstemninger som ønskes. Feedbacken jeg får, hjelper meg med å tilpasse designet for å imøtekomme de faktiske behovene til brukerne.
5. Narrative elementer er avgjørende for å skape en helhetlig opplevelse gjennom lysdesign. Jeg bruker lys for å formidle historier, markere historiske hendelser eller symbolisere kulturelle verdier. For eksempel kan jeg gjennom en spesiell lyssatt gate skape en følelse av velkomst og invitasjon, eller gjennom en lyssatt skulptur fortelle om områdets historie.
6. I et prosjekt for en historisk gate i byen integrerte jeg historiske elementer i lysdesignet. Jeg brukte fargetemperaturer og lysnivåer som gradvis endret seg langs gaten for å symbolisere tidsepoker. Dette ga besøkende en følelse av å vandres gjennom historien mens de gikk langs gaten.
7. Jeg opplevde en situasjon der et område hadde store variasjoner i naturlig lys på grunn av omkringliggende høyhus. Jeg måtte tilpasse belysningsmetodene ved å bruke dynamiske styringssystemer som tilpasset seg endringer i naturlig lys gjennom dagen. Dette sikret at området alltid hadde optimalt lysnivå og unngikk overbelysning om natten.
8. Suksessen til mine lysdesignprosjekter vurderes gjennom flere faktorer. Jeg ser på hvordan lyset forbedrer områdets funksjon og estetikk, samt hvordan det påvirker brukeropplevelsen. Energisparing og bærekraft er også viktige kriterier. Tilbakemelding fra lokale beboere, besøkende og kunder gir verdifull innsikt i om designet oppfyller målene.
9. Jeg involverer interessenter ved å arrangere åpne møter og workshops der jeg presenterer konseptene mine og får tilbakemeldinger. Dette sikrer at designet er i tråd med lokalsamfunnets ønsker og behov. Jeg bruker også digitale plattformer og spørreundersøkelser for å nå et bredere publikum.
10. For å evaluere virkningen av lysdesignet i byområder, bruker jeg både kvantitative og kvalitative metoder. Jeg måler belysningsnivåer, energiforbruk og atmosfærens endring før og etter installasjonen. Samtidig samler jeg tilbakemeldinger fra brukere om hvordan lyset påvirker deres opplevelse av området. Denne informasjonen brukes til å justere og forbedre fremtidige prosjekter.

El-ingeniør 55 år 15 års erfaring utelukkende jobb med lys

1. Jeg jobbet nylig med lysdesign for en brorenovering i byen. Prosjektet involverte alt fra belysningsanalyse til konstruksjon og implementering av lysarmaturer. Vi startet med en grundig lysberegning for å sikre tilstrekkelig belysning og fokuserte på energieffektive LED-løsninger. Jeg samarbeidet tett med arkitekter for å integrere lyskildene i brostrukturen og valgte materialer som minimerer refleksjoner. Testing av lysfordeling og fargetemperatur var avgjørende for å oppnå ønsket visuell effekt og sikkerhet.
2. Min tilnærming til å designe belysning i et urbant miljø begynner med en grundig analyse av bruksmønstre og områdets funksjoner. Jeg fokuserer på å velge riktige lyskilder, armaturer og kontrollsystemer som oppfyller både funksjonelle og estetiske krav. Energioptimalisering og vedlikeholdsvennlighet er også sentrale faktorer jeg vurderer.
3. Når jeg designer belysning i et urbant område, tar jeg hensyn til faktorer som lysfordeling, fargetemperatur, fargegjengivelse og blanding. Jeg sørger for at belysningen er jevn og gir tilstrekkelig synlighet for trafikanter og fotgjengere. Reduksjon av lysforurensning og optimalisering av energiforbruk er også viktige hensyn.
4. Informasjon om brukernes behov og preferanser samler jeg gjennom møter med lokale myndigheter, næringsdrivende og beboere. Dette gir meg innsikt i hvilke områder som trenger belysning og hvilke områder som kan være mer dempet. Tilbakemeldingene hjelper meg med å tilpasse belysningsdesignet for å skape en mer brukervennlig atmosfære.
5. I mine lysdesignkonsepter bruker jeg narrative elementer til å skape en følelse av sammenheng og identitet. For eksempel kan jeg bruke en sekvens av ulike belysningsscener for å representere forskjellige tidspunkter på dagen eller årstider. Dette skaper en opplevelse som folk kan relatere til og engasjere seg i.
6. I et prosjekt for en historisk gate skapte jeg et narrative gjennom lys ved å simulere gammeldags gatebelysning med moderne LED-teknologi. Dette ga en tidsriktig følelse samtidig som det var energieffektivt og vedlikeholdsvennlig.
7. Jeg opplevde en situasjon der lokale lysforskrifter begrenset belysningshøyden i et område med trær og høye bygninger. Jeg måtte tilpasse armaturdesignet for å gi tilstrekkelig belysning på bakkenivå samtidig som jeg unngikk blanding for forbipasserende. Dette krevde grundig fotometrisk analyse og tilpasning av armaturplassering.
8. Jeg vurderer suksessen til mine lysdesignprosjekter gjennom kvantitative data som energibesparelser og lysnivåmålinger. Samtidig vurderer jeg kvalitative faktorer som brukertilfredshet og estetisk forbedring av området. En vellykket belysningsdesign bør harmonisere med omgivelsene og forbedre opplevelsen til både beboere og besøkende.

9. For å involvere brukere og interessenter, organiserer jeg workshops der jeg demonstrerer planlagte belysningsløsninger og samler tilbakemeldinger. Jeg tar også imot innspill gjennom digitale plattformer, og dette gir en bredere innsikt som kan bidra til et mer helhetlig design.
10. Evaluering av lysdesignets virkning i byområder innebærer målinger av belysningsnivåer, energiforbruk og visuelle forandringer. Jeg bruker også brukerundersøkelser og tilbakemeldinger for å vurdere om designet oppfyller brukernes behov og forventninger. Denne informasjonen er avgjørende for å forbedre fremtidige belysningsprosjekter.

Nyutdannet lysdesigner uten erfaring fra egne prosjekter

1. Selv om jeg er relativt ny i feltet, har jeg fått muligheten til å observere lysdesignprosessen fra erfarne kolleger. En nylig opplevelse var å bistå i planleggingen av belysningen for en offentlig park. Jeg bidro med å samle informasjon om områdets bruksmønstre og var med på å utføre noen initiale lysberegninger. Å være en del av teamet som diskuterte ideer og valgte passende armaturer var spennende. Det å se hvordan lyset transformerte området ga meg en dypere forståelse av hvor viktig lysdesign faktisk er.
2. Min tilnærming til belysningsdesign i urbant miljø er å først forstå områdets funksjon og karakter. Jeg jobber tett med erfarne designere for å velge egnede armaturer og lyskilder basert på estetiske og funksjonelle krav. Jeg assisterer også med å opprette belysningsberegninger og lage visuelle presentasjoner for å illustrere konseptene.
3. De viktigste faktorene jeg tar hensyn til inkluderer å sikre tilstrekkelig belysning for trygghet og orientering, samt å unngå blinding som kan forstyrre fotgjengere og trafikk. Jeg lærer også å justere fargetemperaturer for å matche omgivelsene og skape ønsket atmosfære.
4. Som nyutdannet designer, har jeg hatt muligheten til å delta i brukerintervjuer der jeg observerer hvordan folk bruker et urbant område om natten og samler innspill om belysningspreferanser. Jeg lærer å tolke disse innsiktene for å bistå mer erfarne designere med å tilpasse designene for å imøtekomme de faktiske behovene til brukerne.
5. Jeg forstår viktigheten av narrative elementer i lysdesign. Selv om jeg ikke har hatt muligheten til å implementere dette selv, har jeg sett hvordan erfarne kolleger bruker belysning for å skape historiske referanser eller stemningsendringer. Det å kunne formidle en sammenhengende fortelling gjennom lys virker inspirerende.
6. I et nylig prosjekt bidro jeg med å skissere noen belysningskonsepter for en gate som skulle markere byens historie. Konseptene inkluderte ulike belysningsnivåer som representerte ulike tidsperioder. Selv om jeg ikke var ansvarlig for hele konseptet, var det givende å se hvordan det bidro til å visualisere historien.

7. Selv om jeg ikke har hatt erfaring med dette ennå, kan jeg forestille meg at tilpasning av belysningsmetoder kan være nødvendig når man står overfor uforutsette tekniske utfordringer eller endrede krav fra klienten. Jeg ser frem til å lære av erfarne kolleger når slike situasjoner oppstår.
8. For meg, som nyutdannet, er suksessen til lysdesignprosjekter i urbant miljø knyttet til hvordan designet forbedrer funksjon og estetikk. Jeg ser også på hvordan prosjektet bidrar til teamets mål og klientens tilfredshet, selv om jeg for tiden ikke har hatt eget ansvar for evalueringen.
9. Jeg har ikke hatt sjansen til å delta i noen brukerundersøkelser og presentasjoner, der jeg får innspill fra brukere og interessenter. Dette ser jeg frem til, fordi det hjelper meg med å forstå hvordan man samler inn og bruker tilbakemeldinger for å forme belysningsdesignet i tidlige faser av prosjektet.
10. Evaluering av lysdesignets effekt i byområder er noe jeg ser frem til å lære mer om. Jeg forventer å bruke metoder som lysmålinger og brukerundersøkelser for å forstå hvordan belysningen påvirker området og hvordan man kan forbedre fremtidige prosjekter basert på tilbakemeldinger.

Forretningskvinne, 60 år autodidakt lysdesigner

1. Min erfaring med lysdesign har utviklet seg over årene gjennom praksis og observasjon. Nylig hadde jeg gleden av å se et område transformeres gjennom en omfattende belysningsoppgradering. Å se hvordan lysplassering og -fargetemperatur kunne påvirke folks opplevelse og trygghetsfølelse ga meg en ny forståelse for hvordan lysdesign kan bidra til en positiv forvandling.
2. Når jeg løser belysningsutfordringer i urbane områder, starter jeg med å bruke min akkumulerte erfaring til å identifisere hvilke områder som kan dra nytte av forbedret belysning. Jeg vurderer estetikk og funksjonalitet, og bruker velprøvde løsninger som har fungert tidligere.
3. Mange faktorer er viktige når jeg designer belysning i urbane områder. Jeg tar hensyn til å opprettholde sikkerheten med tilstrekkelig belysning for fotgjengere og trafikk. Samtidig bruker jeg min erfaring til å unngå overbelysning som kan skape blinding og føre til unødvendig lysforurensning.
4. Min tilnærming har tradisjonelt vært basert på teknisk kompetanse og intuisjon. Jeg vurderer lysbehov ved å se på områdets funksjon og benytter meg av min tidligere erfaring for å ta avgjørelser om belysningsnivåer og armaturer.
5. Jeg har alltid brukt min akkumulerte erfaring til å skape en følelse av helhet og kontinuitet i mine lysdesign. Gjennom en kombinasjon av lyskilder og plassering

skaper jeg visuelle elementer som guider folks oppmerksomhet og fremhever arkitektoniske trekk.

6. For et prosjekt i en historisk gate brukte jeg min erfaring til å velge en armatur som etterlignet gammeldags gatebelysning. Dette skapte en atmosfære som forbandt folk med områdets historie.
7. En situasjon der jeg måtte tilpasse metoder var da jeg sto overfor begrensninger i installasjonshøyden på grunn av nærliggende strukturer. Jeg løste dette ved å finne armaturer med retningsjustering og nøyaktig fotometri for å oppnå ønsket belysningsnivå til tross for begrensningene.
8. Jeg vurderer suksessen til mine lysdesignprosjekter ved å se på hvordan belysningen har bidratt til å forbedre funksjon og estetikk. Min tilnærming har vært basert på akkumulert innsikt og tilbakemeldinger fra tidligere prosjekter.
9. Jeg har ikke tidligere involvert brukere eller interessenter i min designprosess. Min erfaring har hovedsakelig vært basert på teknisk kompetanse og tidligere suksesser.
10. Evaluering av virkningen av mitt lysdesign har tradisjonelt vært basert på visuell inspeksjon og tilbakemeldinger fra mine partnere og kunder. Jeg vurderer hvordan belysningen har forbedret området basert på min akkumulerte erfaring med tidligere prosjekter.

Kvinne, 28 år, lysdesigner med fem års erfaring

1. Det er flere prosjekter jeg har jobbet med som handler om urbant lysdesign, blant annet Prosjekt og Prosjekt. Dette er prosjekt jeg kun har jobbet med konseptutvikling.
 1. Vi begynte med kveldsbefaring og områdeanalyse, vi snakket med kunden, landskapsarkitekt og arkitekter.
 2. Det ble lest gjennom forskjellige dokumenter fra andre fag for å få en forståelse av området.
 3. Etter dette gjorde vi en analyse av kvaliteter og gjennomfart.
 4. Vi setter så belysningsnivåer. Her så vi også etter områder som fortjente litt ekstra fokus og identitet.
 5. Skissere opp løsninger og skrive opp kvaliteter som lysutstyr må ha
 6. Skrive om lysstyring og viktigheten av å kunne tilpasse lysnivåer til aktivitetsnivå.
 7. Fremlegg til kunde og arkitekt
 8. Eventuelle revideringer
 9. Innsending av konsept.
2. Det er mye av det samme som ble beskrevet over.
3. Bruk – hvordan skal området brukes, og hva er suksesskriteriene?

Eksisterende belysning og arkitektur – hva finnes, er det en eksisterende struktur? Kan man integrere løsninger, ryddigheten i bybildet er viktig. Prøve å stramme opp fremfor å rote til.

4. Kveldsbefaringer
Statistikk de har tilgjengelig / fagrapporter
Brukermedvirkning hvis det er ressurser til det.
Sosiale medier, Instagram, nyhetssaker.
5. Jeg forstår ikke helt hva du mener med narrative elementer, men vi jobber ofte med lys i «lag» slik at vi kombinerer det som en symfoni av lys. Det er ofte helheten vi streber etter, disse lagene skal fungere like godt alene som sammen med alle lagene. Designkontoret ønsker at alle prosjekter skal ha en god mening til hvorfor det skal være lys akkurat der, og at det er en helhet rundt det. Mennesker og biologisk mangfold, sekularitet, begrensning av lysforurensing osv. er jo som du vet temaer som står oss nær. Men det å zoome helt ut for å få helheten for deretter å bryte det ned i små lag av hensiktsmessige installasjoner er jo det viktigste vi gjør.
6. Jeg vil si Prosjekt er ett eksempel på «narrativitet», hvor vi har hatt mye brukermedvirkning og møter med befolkningen. Det er flere små prosjekter som har ett felles mål; nemlig å gjøre geiranger til ett hyggeligere sted å bo på vinterstid når 50% av befolkningen forsvinner. Det er mange forskjellige ønsker og behov for hver enkel, noen vil ha lys på lekeplass, noen vil ha mer lys for økt turisme på vinterstid, noen vil ha bedre veilys. noen vil ha veilys, noen vil ha stjernetitting og de fleste vil ha mer lys på skolevei.
7. Bruk av armaturer kan ofte bli påvirket av rammeavtaler eller eksisterende produkt i byrommet. Økonomi har alltid en finger med i spillet. I Notodden er bilen meget sentral, her måtte jeg omstille meg for å forstå viktigheten av bilbruk. Jeg vil ikke si dette direkte hadde innvirkning på lysdesignet, men kanskje indirekte. Man blir jo påvirket av alt. Det er veldig mange som vil ha masse lys uten å forstå hva det innebærer, vi må noen ganger gå opp i lysnivå fra konseptet for å tilfredsstille arbeidsgiver.
8. Vi går befaringer og ser på prosjekt i retrospekt, vi spør også kundene våres om opplevelsen de har hatt og hva de synes om resultatet. Kriterier blir jo gjerne f.eks:
Blending
Lysnivå
Opplevelse
9. Det er blitt gjort workshop's hvor vi har spurt spørsmål som «Hvor er plassen dere henger, ungdom henger, barn henger. Osv. Kveldsbefaringer med alle som vil være med.
10. Man lærer noe i ett hvert prosjekt, man blir kjent med produkter og leverandører og får erfaringer som man kan bruke videre. Det er ofte forskjell mellom lysberegning og virkelighet. Dette er noe man konstant lærer noe om.